

31. mája 2020

Slávnosť Zoslania Ducha Svätého

Liturgia domácej Cirkvi

31. mája 2020

Slávnosť Zoslania Ducha Svätého

Liturgia domácej Cirkvi

PREČO SLÁVIŤ DOMA?

Nezmenšujeme hodnotu účasti na liturgii v kostole či sledovanie cez masmédiá. Toto nie je alternatíva ale pravá domáca liturgia. Je to slávenie a vedomie, že sme domácou Cirkvou.

Tam, kde sú manželia, ktorí majú sviatosť manželstva, tam je garantovaná aj prítomnosť Ježiša (AL 315). A kde je Ježiš, tam je aj Duch Svätý. A spolu s Ním slávime aj túto jeho slávnosť.

Manželia silou daru, ktorý prijali „sú neustálym znamením toho, čo sa udialo na kríži... manželstvo, ako každá iná sviatosť, je spomienkou, uskutočnením a proroctvom tejto udalosti spásy“ (FC 13). Kresťanská rodina sa má starať aj o to, aby slávila aj doma, spôsobom primeraným pre jej členov, obdobia a sviatky liturgického roka.

Aby sa mohla kresťanská rodina pripraviť doma na bohoslužbu, ktorú koná Cirkev a aby v nej mohla pokračovať, má používať súkromnú modlitbu, ktorá jestvuje v rozmanitých formách. Táto jej rozmanitosť svedčíaca o mimoriadnom bohatstve, ktorým Duch Svätý oživuje kresťanskú modlitbu, zodpovedá rôznym životným požiadavkám a situáciám toho, kto svoju myseľ obracia k Bohu. (FC 61)

Pápež František potvrdzuje a prehľbuje tento význam (Al 161) „rodina je kristologickým znamením, pretože ukazuje blízkosť Boha, ktorý zdieľa život človeka, zjednotiac sa s ním vo vtelení, na kríži a pri vzkriesení. Je znamením Krista, pretože zjavuje Krista, ktorý prešiel Veľkou Nocou.“ Odtiaľ pochádza radosť, že všetci manželia aj doma dokážu vyjadriť a mať účasť na veľkom tajomstve (por. Ef 5, 32).

V tej domácnosti, kde nie je prítomná sviatosť manželstva, tam sa môže a musí sa dať rovnako sláviť liturgia spoločne, z moci sviatosti krstu a v istote, že Ježiš je prítomný tam, „kde sú dvaja lebo traja zjednotení v mojom mene, tam budem ja s nimi (Mt 18,20)“ Iba toto dáva zmysel, aby sme si pripomínali, že všetko čo sa deje doma je domácou liturgiou.

Chceme však pripomenúť, že rodina nie je cieľovým bodom, ale iba miestom, odkiaľ sa vychádza, aby sme v Eucharistii spolu vytvárali veľkú rodinu, komunitu, Kristovo telo, ktorým je Cirkev.

Začali sme slávenie sv. omši v kostole (aj keď s obmedzeným a vyhradeným počtom prítomných veriacich), liturgia domácej cirkvi je pretrvávajúco aktuálna nielen teraz, keď sú ešte obmedzenia, ale bude aktuálna aj „v normálnom čase“, pretože domáca cirkev je stále aktuálne doma prítomná. A potrebuje sláviť, v rozličných formách a časových ohraničeniach, svoje slávenie – môže mať podobnú formu, ako má táto, ale môžeme ju tvoriť aj podľa situácii a kreatívneho prístupu. Vždy je tam dôležitá prítomnosť čítania Božieho slova a takto to ponúkame aj dnes.

Učme sa tomu a zdieľajme s ostatnými rozličné spôsoby slávania. A pritom čerpajme aj zo slávení Eucharistie v kostoloch. Lebo Cirkev aj domáca cirkev žije z Eucharistie.

ÚVOD

Rodina, manželia a osoby, ktoré sú doma sedia okolo stola, ktorý používajú na každodenné stolovanie. Tento stôl je odkazom na oltár, eucharistický stôl pre rodinu božích detí.

Môžeme naň pripraviť sviecu, Sväté Písmo a aj obraz svätého, ktorý je pre rodinu vzácný.

Najmladší člen rodiny môže zapáliť sviecu, ktorej svetlo je znakom prítomného Pána Ježiša.

Túto modlitbu vedie otec alebo mama, ale malí i veľkí sa zapájajú do prípravy, do čítaní i odpovedí, ktoré je potrebné si dopredu dohodnúť a pripraviť. Ak je v rodine zvykom spievať spolu môže sa zaspievať aj vhodná pieseň.

(Napríklad dnes pieseň k Duchu Svätému: Duchu Svätý príd' k nám...)

Jeden z rodičov vedie modlitbu (V.) ďalší sú lektori (L) alebo odpovedajú spolu (S)

ZAČIATOK

31.5.2020

Začíname znakom kríža.

- V. V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.**
S. Amen.
V. Kristus vystúpil k Otcovi!
S. Pán je po jeho pravici!

MODLITBA K DUCHU SVÄTÉMU

V. Ó Duchu Svätý, láska ktorá prichádza od Otca a od Syna, nevyčerpatel'ný prameň milosti a života, túžime sa ti celí zasvätiť, so všetkým, čo nám patrí a so všetkým čím sme.

Ó Duchu Svätý, predkladáme pred tvoju tvár naše nádoby s trochou špinavej vody. Zmeň ju, premeň ju na víno tvojej radosti. Odstráň od nás všetko, čo je nepotrebné, oslobod' nás od našich egoizmov, od našich márností a naplň nás svojou pokornou láskou. Daruj nám milosť, aby sme mohli žiť naplno tvoju slávnú prítomnosť.

Amen.

(Odporúča sa iná pieseň k Duchu Svätému napr. JKS 217- Duchu Svätý príd' z neba, alebo Príd' už, príd' Duchu Stvoriteľu...)

VÝZVA

V. V dnešnú nedeľu, v deň Pána, silnejšie cítime puto, ktoré nás zjednocuje s Kristom, a slávime slávnosť Zoslania Ducha Svätého a dnes ponúkame na zamyslenie známu modlitbu k Duchu Svätému Veni Creator Spiritus:

Ant. 1 Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste.
Aleluja.

Oslava Pána

(môžeme recitovať striedavo na dva hlasy)

- L 1 - Príd', Duchu Svätý, tvorivý,
príd' svojich verných navštíviť;
naplň nám srdcia milosťou,
ktoré si stvoril múdrosťou.**
- L 2 - Tešiteľom si nazvaný,
dar Boží z neba nám daný,
zdroj živý, láska, oheň v nej
i pomazanie duchovné.**
- L 1 - Ty, darca darov sedmorých,
prst Boží v dielach stvorených;
ty, prisľúbenie Otcovo,
dávaš reč, slovo Pánovo.**
- L 2 - Osvieť nás, ducha posilňuj,
do srdc vlej lásku ohnivú;
keď telo klesá v slabosti,
vzpriamuj ho silou milosti.**
- L 1 - Pred nepriateľom ochráň nás,
svoj pokoj daj nám v každý čas;
nech vždy pod tvojím vedením
vyhneme vplyvom škodlivým.**
- L 2 - Nauč nás Otca poznávať
a jeho Syna milovať
a v teba, Ducha obidvoch,
daj veriť vždy, vo všetkých dňoch. Amen.**

Ant. 1 Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste.
Aleluja.

ÚKON LÚTOSTI

V. Pane, dnes Ťa chceme poprosiť o odpustenie za každú chvíľu, keď sme boli zaujatí sebou, a nevideli sme Tvoju Prítomnosť v druhých, že sme zatvorili pred nimi svoje srdce a nedovolili sme Tvojmu Svätému Duchu, aby nás uschopnil rásť v láske.

Držiac sa za ruky a pozerajúc sa do očí povedzme (Držiac sa za ruky a pozerajúc si do očí to môžu urobiť aj súrodenci):

L1 Odpusť mi, keď som Ťa v tomto týždni dosť nemiloval/la. Prepáč mi, keď som Ťa nevedel/la prijať tak, ako si to potreboval/la, keď som Ti venoval/la pozornosť zo zisťných dôvodov, keď som mal/mala očakávania, že zmeníš svoje správanie, namiesto toho, aby som sa tešil/la z toho aký/á si.

S. Odpusť nám, Pane.

L2 Odpusť mi, keď som Ťa v tomto týždni dosť nemiloval/la. Prepáč mi, keď som ťa nepočúval/a, a nemal/a som dosť súcitu s tvojimi ranami, keď som nebol/a schopný/á odhaliť a otvoriť Ti moje srdce. Odpusť mi, keď som sa držal/a svojich predstáv, alebo ťa posudzoval/a. Prepáč mi, za každý kompliment, ktorý som nevyslovil/a, za každý roztržitý pohľad, za každý bozk, ktorý som Ti nedal.

S. Odpusť nám, Pane.

V. Na znak ochoty nášho zmierenia sa srdečne objímme.

POČÚVAJME SLOVO

V. Teraz Ťa, Otče, prosíme, aby si nám daroval povedomie, že v tomto momente Ježiš hovorí ku každému z nás.

L. Z ev. podľa Jána - Jn 7, 37-39 (z vigílie)

Potečú prúdy živej vody

**V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“
To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený.**

Komentár z rozličných zdrojov upravil don Marian Valábek

Ježiš nás privádza k pochopeniu, že je veľmi dôležité, aby prišiel Duch Svätý – Paraklitus – Tešiteľ...

Korene sviatku Zoslania Ducha Svätého spočívajú v židovstve, ako slávnosť žatvy, alebo ako deň potravín.

Sviatok trval len jeden deň. Slávnosť sa konala na 50. deň po Veľkej noci. Sviatok sa nazýval aj Dňom „prvotín“, keďže sa v tom týždni obetovali prvotiny úrody. (Nm 28,26).

Až neskôršie sa snažili Židia dať tomuto sviatku duchovnú podstatu a začali ho označovať ako „Deň vydania Zákona“. Pri tejto jednodennej slávnosti bola predčítaná kniha Rút.

Ale pre kresťanov je v prenesenom zmysle tento sviatok takisto vďakvyzdaním za úrodu – Kristovou žatvou je založenie Cirkvi a Turíce sú jej predstavením – teda „objaveninami“.

Podľa učenia Cirkvi je Duch Svätý poslaný do sveta ako Oživovateľ, aby neustále oživoval osobu, slovo a dielo Ježiša Krista. – Toto je jedna z najdôležitejších skutočností – Ježiš nám ponúkol svoju stálu prítomnosť, ktorú však oživuje Duch Svätý.

V tej chvíli bola najdôležitejším bodom ich činnosti jednomyselná modlitba - „všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách“ - v tom spočívala bezprostredná príprava na zoslanie Ducha Svätého.

Nemodlia sa v chráme, ale v dome, a nemodlia sa každý sám, ale spoločne a jednomyselne. A čakajú pri tom na prisľúbený Boží dar.

Do 4. storočia slávil kresťania na Turíce nielen koniec Veľkonočného obdobia, ale aj Nanebovstúpenie Pána uvedené v Skutkoch apoštolov a Zoslanie Ducha Svätého.

Dary Ducha Svätého sú oporou mravného života kresťana. Symbolika znakov vody, pomazania olejom naznačuje pôsobenie Ducha Svätého,

Ak je DS darovaný už v krste, ako potom vysvetlíť, že ten istý DS je darovaný znovu, alebo iným spôsobom vo sviatosti birmovania? Tradícia nikdy dostačujúco nevyriešila pôsobenie Ducha.

Ale vždy je tu silné presvedčenie a viera, že tu pôsobí milosť posväcujúca. Sv. Tomáš vysvetľuje: „ak sú všetky sviatosti potrebné ku spásu“: Existuje absolútna nutnosť (vo sviatostiach), bez ktorej nemožno dosiahnuť cieľ: KRST patrí do tejto kategórie. Existuje aj nutnosť vhodnosti, bez ktorej nemožno dosiahnuť cieľ ľahko: BIRMOVANIE patrí do tejto kategórie.

Krst dáva plnosť nevinnosti

Birmovanie dáva rozmnoženie milosti s cieľom posilniť kresťana v duchovnom boji.

Sv. Tomáš opakuje ideu, že vzhľadom ku krstu, birmovanie je duchovným rozhojnením. Charakter krstu a charakter birmovania musia byť od seba odlišné, lebo charakter krstu dáva moc uskutočňovať skutky, ktoré sa vzťahujú na vlastnú spásu. A zasa charakter birmovania dáva moc vykonávať aktivitu, zameranú na duchovný boj proti nepriateľom viery.

Origenes, prináša výrok, ktorý je pripisovaný Ježišovi, a pravdepodobne je autentický. Znie takto: „Kto je u mňa, je blízko ohňa.“ Oheň Ducha Svätého planie, ale nezhára. A predsa pôsobí premenu. Musí teda v človeku niečo pohltiť, lebo mu to bráni v jeho vzťahu k Bohu a k blížnemu. Mnohí ľudia veria v Boha a obdivujú postavu Ježiša Krista, ale ak sa od nich žiada, aby sa zriekli niečoho zo seba samých, tak ustupujú späť, majú strach z požiadaviek viery.

V rozprávaniach o živote Otcov v egyptskej púšti, sa táto pravda osvetľuje anekdotou. Dvaja mnísi sa nezhodli a neuzmierení šli spať. V noci potom jeden zabúchal na dvere druhého. Prebudil ho. Tomu to však nebolo milé a nevlúdne sa pýtal, čo ešte chce. „Prišiel som ťa odprosiť.“ – „To si nemohol počkať až na ráno?“ – „Nie, skoro ráno sa modlíme a moja modlitba by bola slabá pre nedostatok lásky.“

Takýto postoj treba veľmi budovať v rodinách, v domácich cirkvách.

Najväčšou tragédiou života je nespoznáť a tak ani neprijať Božiu milosť, ktorá sa nám ponúka.

Ak sa niekto chce podeliť o nejakú myšlienku, slovko, ktoré sa ho dotklo, môže to urobiť teraz...

Gesto manželov

V. V tejto chvíli znovu začnite rozmýšľať čo by ste mohli urobiť jeden pre druhého, alebo ešte lepšie, čo by ste dnes mohli jeden druhému „vyviest“ dobré.

A teraz urobme to, čo aj minulý týždeň – vyjadrime Pánovi túto túžbu:

S „Milujeme Ťa, Pane, prijímame Tvoje Slovo, ďakujeme Ti, za to, že nás miluješ a zjavuješ sa nám. Daj aby sme prežívali plodnú lásku medzi sebou a s Tebou.“

Môže sa zaspievať nejaká pieseň:
(Napríklad: Moja Múdrost...)

V. Pane, Cirkev – Tvoja Nevesta v tichu srdca kontemplanuje Tvoju tvár a naplnená Tvojim Slovom Ťa prosí:

S. Pane, sme pri Tvojich nohách ako Nevesta, hľadáme do Tvojich očí, a túžime byť celí ako Nevesta v Tebe, aby sme Ťa mohli adorovať v tomto okamihu večnosti.

Túžime vnímať Tvoj dych v našom, Tvoje srdce v našom, ktoré nám šepká slová lásky: Môj život, môj život, môj život! Darujeme sa Ti ako celá Nevesta, zober ma a ponor ma do svojej lásky. Prijmi ma do lona svojej prítomnosti a nikdy ma nevypušť zo svojich rúk!

Amen.

DUCHOVNÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Aj keď sme boli, alebo ešte plánujeme dnes byť na nedeľnej Eucharistii, vieme že aj viackrát cez deň si môžeme vzbudiť túžbu prijať Eucharistiю duchovne.

LEBO TÚŽIACI, túžime...

Dary, ktoré mi ponúkaš v nedeľnej svätej omši sú také, že mi hovoria o veľkosti Tvojej túžby.

Chceš mi darovať Slovo lásky, ktoré má schopnosť vysvetliť aj najtajnejšie záhyby môjho srdca. Si tu a čakáš ma, aby som Ti podaroval všetko s Tvojim telom, ako mi hovoríš: „Chápeš, ako túžim po tebe a ako ťa milujem?“

Čím viac o tom uvažujem, tým viac chcem odpovedať na Tvoju lásku. Keď pozerám na chlieb a víno obetované na oltári, aby si ich mohol premeniť na dar lásky, aj ja túžim byť na tom oltári s tým chlebom a vínom. Chcel by som, aby sa to, že som v Cirkvi, nenazývalo „prítomnosťou“, ale „darom“.

Túžim byť darom všetkého – darovať sa Tebe. A chcem sa nechať Tebou premieňať na dar lásky pre každého brata, sestru, ako odpoveď lásky na Tvoju nekonečnú túžbu.

V. Aj keď nemôžeme prijať sväté prijímanie sviatostne v premenenej Hostii, môžeme aspoň vyjadriť našu túžbu po zjednotení s Ježišom a prijať ho do nášho srdca cez duchovné prijímanie:

S. Ježišu, verím, že si naozaj prítomný vo Sviatosti Oltárnej.

Milujem Ťa nadovšetko a túžim po Tebe v mojej duši.

Keďže Ťa teraz nemôžem prijať sviatostne, príd' aspoň duchovne do môjho srdca.

(tu urobme na chvíľku prestávku, aby sme sa zjednotili s Ježišom)

Práve si prišiel, objímam Ťa a celý sa s Tebou zjednocujem, nikdy nedovoľ, aby som sa odlúčil od Teba.

V. Teraz, keď sme sa duchovne zjednotili s Ježišom, môžeme viac vnímať prítomnosť všetkých bratov a sestry a práve preto vyslovme jednotlivo mená aspoň niektorých, s ktorými sme obyčajne stretávame a zdieľame sa na nedeľnej Eucharistii.
(Každý nech povie aspoň meno niekoho z nich...)

V. Teraz, keď si viac uvedomujeme, že všetci pokrstení sú naši bratia a sestry, môžeme predniesť modlitbu, ktorú nás naučil Ježiš:

S. Otče náš...

ZÁVER

Rodičia požehnajú deti tak, že im dajú na hlavu ruky, manželia sa požehnajú vzájomne tak, že prednesú nasledovné požehnanie:

(Meno) Žehnáme/žehnám Ťa v mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého. Amen.

V. Zakončíme našu modlitbu, na konci tohto mariánskeho mesiaca tým, že sa zveríme Márii, Matke Cirkvi, našu rodinu, našu farnosť, a celé ľudstvo, zvlášť tých, ktorí sa nachádzajú v ťažkostiach a utrpeniach:

S. Zdravas Mária...

*Môžete si aj zaspievať nejakú pieseň k Panne Márii
(Na stokrát buď pozdravená Pomocnica kresťanov...)*